

Nunanut allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2015.

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermet Nunanullu Allanut Naalackersuisoq)

Paris peqatigaarput

Tallimangormat unnukkut Parisimi Frankrigimi amiilaarnarluinnartunik arlalinnik pisoqarpoq. Inuit hunnorujut sinnerlugit peqqarneequisumik qunutitsisunit toqunneqarput. Assini takusatsinni takusinnaavarput inuit nalinginnaasumik tallimangornersiornerminni, neriniartarfinnut neriartornerminni, arsaattunik isiginnaariarnarnerminni nipilersortunillu tusarnaariarnarnerminni saassunneqarsimasut. Inuit toqutaasut tallimangornermi unnummi ikinngutitik ilaquuttatillu ilagalugit nuannisarnerminni toqqaannartumik aallaaneqarlutik toqunneqarput. Inuit ilittut uattullu ittut.

Sapaatip akunnerata naanerani Københavnimiippunga. Arfininngormat franskit naalagaaffiata sinniisoqarfiata silataanut naasunik ilisiartorpunga uagut aamma nunamit ungasissumeersuugaluarluta peqqarniisaartut iliuusaat annertuumik misigissuseqarfigigipput takutikkumallugu. Parisimi Nuummum Nunattalu sinneranut ungasissumiittut misinnarsinnaagaluartoq uagut tamat oqartussaaqataanerput kiffaanngissuserpullu aamma eqqorneqarput. Uagulli ersiortitaalluta inuujumangilagut qunutitsinianiillu qunusiarineqarumanata. Parisimi pisut sioqqutillaarlugit assigisaannik Libanonimi qunutitsut saassussipput. Saassussineq taanna tusagassiortunit annertunerusumik sammineqanngilaq.

Nunatsinnit aamma oqarsinnaasariaqarpugut Islamisk Statip, pineqartuni saassussisuutinneqartup, saassussineri akuersaanngilluinnaratsigu. Nunarsuarmioqatitsinnut mianersoqquserusuppugut. Sorsunnerit naammapput, qisuariarnerit eqqarsaatigilluagaasariaqarput sakkulersuunnermik annertusaannginnissaq, innuttaasullu sakkutuujunngitsut eqqissisimasumik inoorusuttut sumiluunniit nunaqaraluarpata inuunerminnik annaasaqannginnissaat qitiutinneqartariaqarpoq.

Inuit Ataqatigiit matumuuna inuiannut franskinut libanonimiunullu qamannga pisumit misinneqatiginninnerput apuukkumavarput. Pisut amiilaarutigeqaagut. Nunarsuarmioqatigiit peqatigalugit qunutitsinerit soriarsinnaanngitsut misigineq aamma pigaarput, allallu peqatigalugit erseqqissumik ima oqaaseqarusuppugut: Tamat oqartussaaqataanerat inuttullu inuunitsinni nuannaarluta ataatsimoorinissamut kiffaanngissuseqarnerput taamaatinngisaan-nassavarput – qunutsitsinerit toqutsinerillu taamaatinngisaannassavaatigut.

Inatsisartut ataatsimoorluta franskit inatsisartuinut kiffaanngissuseqarneq eqqissinerlu pillugu Nunatsinnit inuiaat franskit peqatigijuassallutigit nalunaarfigissagivut matumuuna kaammattuuteqarpugut.

--

Issittoq nunarsuarmioqatigiinnut ilaavoq

Nunarsuup immikkoortuni allani pisut uatsinnut sunniuteqartarput. Taamaamat eqeersimaarluta pisunut peqataasarnissarput erseqqissunillu anguniagartarnissarput pisariaqarpoq. Sisamangormat tallimangormallu Århusimi ingerlanneqartumi Issittumi sillimaniarnermut tunngasumi isumasioqatigiinnermi peqataavunga. Danskit nunanut allanut ministeriaqarfiata isumasioqatigiinneq nunanut allanut politikkikkut ukiuni kingullerni qulini pisut pingaarnerpaattut taavaat. Immikkut ilisimasallit nunat tamalaaneersut Issittumi sillimaniarneq pillugu naliliinertik saqqummiuppaat. Qitiutinneqartoq tassaavoq Ukrainemi

eqqissiviilliornerit maannakkut pisut Ruslandimullu tamanna pillugu akerleriinnerit Issittumi suleqatigiinnermut qanoq sunniuteqarnerisut.

Issittoq nunarsuarmioqatigiinnut ilaavoq. Nunani allani eqqissiviilliornerit akerleriinnerillu maanilu pisut immikkoortissinnaangilagut. Taamaammat pingaaruteqarpoq Inatsisartut Nunarsuarmi qanoq pisoqarneranik sooq pisut pinerannik ilisimasaqarnissaat. Århusimi isumasioqatigiinnermi kisima inatsisartunit peqataanera ajuusaarutigaa. Nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaq tamakkerluta peqataasussaagaluarpugut assigiinngitsunilli peqquteqarlutik peqataangittoortut amerlapput. Aamma Naalakkersuisut isumasioqatigiinnermut qaaqqusaasimagaluarlutik peqataangitsoorput.

Issittoq eqqissiviilliorfiunngitsoq attakkumallugu ilungersorluta sulisariaqarpugut

Isumasioqatigiinnermi unarpiaq isumasioqatigiinnernit allanit sukumiinerusumik sammisaqarfiusoq isumaqarpunga. Ingammik Ruslandi pillugu apeqqummut nunallu taassuma suleqatiginiarnerani akerleriilersinnaanermut nalorninarsinnaasunut assigiinngisitaarnerusumik paasisaqarfigineqarnarpoq. Immikkut ilisimasallit sakkulersuulluni akerleriilertoqarnissaanut ilimagisaqannginnerusut naliliisut isumaqatigaakka. Taamaattorli Issittumi eqqissiviilliorfiunngitsumik ingerlatsisoqarnissaa pillugu ilungersorluta suliniuteqartariaqarnerput pisariaqartoq ersernasoraara. Ammasumik oqaloqatigiissinnaanerit naalagaaffiillu Issittumiittut tamakkerlugit suleqatigiissinnaanissaat pillugu suliasaq annertuvoq, peqataasarnissarlu soqutiginninnermillu takutitsijuarnissaq pisariaqartutut nalilerpara.

Inatsisartut Nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaat Inatsisartullu tamakkerluta Issittumi nunarsuarlu tamakkerlugu sillimaniarnej pillugu ilisimasatsinnik annertusaasariaqarpugut. Ataatsimiititaliamut siulittaasup tulliatut tamanna qulakkeerumallugu sulinera nangissavara.

Navianarsinnaasunik naliliinerit tusarnaarneqassapput

Sapaatip akunneri ikittunnguit matuma siorna danskit illersornissamut isertortumik paasiniaasuisa naliliinerat saqqummerpoq. Nalunaarusiami Issittoq Ruslandilu annertuumik sammineqarput. Ruslandip Kangianut Aqut tamakkiisumik nakkutigissallugu kissateqarnerat sammineqarpoq, niueqatigiinnikkut Issittukkut aqutissaammat uagutsitut niueqatigiinnermik soqutigisaqarnertik peqqutigalugu. Ruslandilli immikkut sammineqarnissaa aamma pisariaqarpoq nuna taanna nunat killiit peqatigalugit ukiut qulikkaar ikittunnguit matuma siorna Sorsunnermik nillertumik aqusaagaqartitsinikummat. Ullumikkut Ruslandi qanoq pissusilersussava? Niueqatigiinnissamut soqutigisat kisiisa pineqarpat? Nunamik imartamillu piginnittussaarnermik aamma soqutigisaqarneq soorunami aamma pineqarpoq. Uagummi aamma taamatut soqutigisaqarpugut. Ruslandili pineqartillugu sianigisassavut annertupput. Nunami pissaanilissuaq pineqarpoq, nuna nunarsuaq tamakkerlugu soqutigisalik nunarsuarlu tamakkerlugu akerleriinnernut peqataasoq, taamalu ililluni nunanut killernut unammillernartumik imminut inisseqqasoq.

Ruslandip præsidentiaata Putinip suleriaasia ilisimanngilarput, Nunarsuarmioqatigiinnili pissutsit pillugit paasisaqarnerunissarput anguniarsinnaavarput, aamma nunat sakkutoorpassuallit pillugit. Uagut suliasarput tassaavoq oqariartortuassalluta Sorsunnerup nillertup nalaani pissutsit uterfiginissaat pinaveersaarneqartariaqarmata, Issittorlu inuuffigisarput eqqissisimasuusariaqartoq. Sakkulersuunnani oqaloqatigiinnikkut aaqqiaginnittarnissaq piumasariuassavarput.

Taasariaqarpara Nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaat danskit illersornermut isertorluni paasiniaasartuiniit nalorninartut pillugit nalunaarusiaq tigusimanngimmagu, naak danskit forsvariat nunatsinnut aamma illersuisuugaluartut. Maanna soorunami nammineerluta nittartakkakkut aasinnaangoreerparput, taamaattorli erseqqissaqqittariaqarpaput Inatsisartut Folketingillu ataatsikkut ilisimatinneqartarnissaannik maleruagassap malinneqarnissaa piumasarissagatsigu. Nunarput Issittorluunniit pillugit ilisimatitsisoqaraangat Folketingi Inatsisartullu ataatsikkut ilisimatinneqartassaagut. Nunarsuup immikkoortua Issittoq pillugu ilisimasagut minnerpaamik Folketingimisut annertutigisariaqarput, annertunerussanngippata.

Tartupaluk – Inuit nunaat

Århusimi isumasioqatigiinnerup ammarneqarnerani ilisimatuut marluk qeqertaaqqap Tartupaluup Nunavummit Nunatsinniillu aqunneqartumik nunat tamalaat akornanni nuna eqqissisimatitaanissaa pillugu nalunaarusiortoqarnissaa siunnersuutigaat. Isuma ajoriinnagassaangikkaluarpog. Siunnersuutilli saqqummiunneqarnerata aammaartumik takutippaa najuunnissaq peqataanissarlu qanoq pingaaruteqartiginersoq. Peqataanngikkaangattami allat siuttunngorlutik nunatta killeqarfii qanoq aqunneqarnissaannik qarsupilluta eqqartuilersarput. Isumasioqatigiinnerup ingerlanerani peqataasut siunnersuut oqallisigeqattaarpat, ilaasalu allaat qeqertaq "pingaaruteqanngivissutut" taasaqattaarpat. Canadanngooq Issittumi nukeqarnini takutittariaqartarmagu qeqertamut piginnittussaataaneq saqittaassutiqeqarpoq.

Erseqqissumik oqaqqissaanga: Tartupaluk uagut Inuit nunagivarput. Qeqertaq pingaaruteqanngivissutut taaneqarsinnaanngivippoq. Tallimanngornermi Avanersuarmit innuttaasumit sianerfigineqarpunga, taannalu oqaluttuarpoq sulii maannamut Tartupaluk piniarfigisarlugu. Aamma oqaluttuarpoq siuaavisa Canadap avannaarsuani nuna piniarfigisarsimagaat.

Eqqaamassavarput nunat akornanni killeqarfiit naggueqatigiit Inuit pilersitarinngimmatigit. Tartupaluk suunngitsutut eqqartuinnarnagu inuiaat Issittormiuusugut nunagisatsinnut aamma piginnittussaataanermut pisinnaatitaaffeqarnitta nunanit allanit akuerineqarnissaa pisariaqarpoq. Inuit Ataqatigiinnit ukiuni arlalinngortuni Tartupaluup Inuit Nunaattut naggueqatigiit Inuit ingerlataattut inissinneqarsinnaanera siunnersuutigisarpurput. Tamanna pillugu Naalakkersuisut partiillu allat isumaat tusaarusupparput, eqqartueqatigiinnissamut amnavugut qilanaarlutalu.

Århusimi isumasioqatigiinnermi ilisimatuut siunnersuutaat pillugu Naalakkersuisut isumaat aamma tusassallugu sulii amigaatigaara. Danskit nunanut allanut ministeriata isumaa isumasioqatigiinnermi tusareerparput. Taanna oqarpoq isuma nutaamik iliuuseqarfiusinnaasoq Tartupalullu pillugu Canadap nunanut allanut ministerertaava naapikkuniuk eqqartueqatiginiarlugu.

Danskit nunanut allanut ministerianut erseqqissumik matumuuna oqarusuppunga; Tartupaluup siunissaa Nunarput peqataatinnagu eqqartorneqassanngilaq.

Nunatta Issittumut periusissaa

Nunatta, Danmarkip Savalimmiullu ataatsimoorlutik Issittumut periusissiaat maannakkut atuuttoq 2020-p tungaanut atuuttussaavoq. 2011-mi atuutilerpoq maannamullu atuuffissaani piffissap affaa ingerlasimalerpoq periusissiarlu nalilersorneqartussanngorluni. Tassunga atatillugu Nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaq Naalakkersuisullu Nunatta Issittumut qanoq periusissiaqarumaanera pillugu eqqarsaatersuuteqatariqalerpugut. Inuit Ataqatigiinnit danskit naalakkersuisui Danmarkip Issittoq qanoq periuseqarfigerusunneraa aperereerpavut. Nalunngilarpulli Danmarkip Issittumi periusissani Nunatta qanoq periuseqarniarneranit aqunneqangaatsiartarmat.

Taamaammat pisussat pissiiginnarlugit utaqqerusaassanngilagut. Iliuuseqarluta nammineq Issittumut periusissiasatsinnik sanassaagut.

Inuit Ataqatigiit matumuuna siunnersuutigaarput Naalagaaffeqatigiiffiup periusissiaata nutaamik sananeqarnissaa pitinnagu Issittumut periusissiasatsinnik sanassasugut, danskit naalakkersuisuinut nunanullu allanut erseqqissumik Issittoq qanoq ineriartortikkumanerlutigu oqariartorfigisinniassagatsigit. Partiit akornanni sulii tamassuma suliarinissaa pisariaqarpoq Naalakkersuisunullu inassutigissavara suliaq Nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaq peqatigillunarlugu suliarissallugu aallartissagaat.

Nunanut allanut attaveqarneq suliaqarfiusoq

Inuit Ataqatigiinnit nuannaarutigaarput Nunarput Nunatta avataani pingasunik sinniisoqarfiuteqarmat. Nunanut allanut attaveqarnikkut soqutigisatsinnik takutitsineq attavissanillu atorluarneqarsinnaasunik pilersitsineq pingaaruteqarpoq. Sinniisoqarfeqarneq Nunatta karsianut akisorpassinnaagaluartoq upperaarput Nunatta avammut tunisaqarsinnaaneranut isumaqatigiissusiorsinnaanerannullu iluaqutaasuusoq. Matumani Inuit Ataqatigiinnit Kangia isiginiarneqarnerusariaqartoq isumaqarpugut. Kangiani danskit Naalagaaffiata sinniisoqarfii atorluarnerulertigit attaveqarluarnerulerumalluta. Nunattami avammut tunisassiai amerlasuut taakkunangaanniik nittarsarneqartarput sulilu annertunerusumik nittarsarneqartariaqarlutik.

Periarfissaq atorlugu sinniisoqarfitsinni sinniisoqarfinnilu allani kalaallit ilinniartut suliffeqarfimmik misileraallutik ilinniartutulluunniit sulisut nersualaarussuppakka. Nunanut allanut ilisimasassarsiorneri pingaaruteqarpoq, taamatut iliorneri nagissiuk. Ilisimalikkasi atorluarniarlugit ingerlateqqikkumallugillu Nunatsinnut angerlarnissarsi qilanaaraarput.

Namineq oqariartortassaagut

Nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaq septembarimi Bruxellesmut angalavugut. Nunatta sinniisoqarfiata ajunngilluinnartumik pissarsinaqisumillu program-iliuussimavaatigit ullaarnanit unnuup tungaanut europaparlamentarinik kommissionillu sinniisuinik allanillu naapitsiffiusumik. Angalanitta kingorna erseqqissumik takusinnaalerpara Europaparlamentimi EU-milu inunnik toqqaannartumik naapitsisarnissaq qanoq pingaaruteqartiginersoq. Namminerimi qanoq iliuuseqaaqqusumanerluta oqariartortarnissarput utaqqiinnarpaat. EU-mut isumaqatigiissuteqarnerput peqqutigalugu EU Nunatta nunanut allanut politikkeqarnerani inituvoq, taamaammallu aamma Naalakkersuisut Nunanut allanut politikkimut nassuiaataanni inituvoq. EU ukiuni makkunanerpiaq Issittumik politikkipissaminik sanaleruttorpoq nunat suliniaqatigiiffillu allat Issittumiinngittut assigisaattut Issittumi soqutigisaat annertummata. Taamaammat sunniiniarnissarput massakkut pisariaqarpoq. Niperput massakkut tusaatissavarput.

Bruxellesimiinnitsinni aamma ersepoq Nunatta puisinit nioqqutissanik EU-p mattussineranut iliuuseqarnikkut sunniuteqarnerput annertusimasoq, taamalu ililluta sukateriniaraluarnerit ilai pinngitsoortinnissaannut sunniuteqarluarsimalluta. Maannamut angusaq suli naammavinngikkaluarpoq Nunatsinniilli ataatsimoorluta puisit amii pillugit suliniuteqarsimanerput danskit politikkeriinu EU-mullu malunnartumik sunniuteqarsimavoq. Taama suleriaaseqarneq atornerusariaqarparput.

Issittumi Siunnersuisoqatigiit aaqqissuussaannermigut unammillernartumik inissisimavoq

EU suliniaqatigiiffiit allat nunallu Issittumiinngitsut arlallit Issittumi Siunnersuisoqatigiinni alaatsinaattutut ilaasalerumallutik qinnuteqarput. Siunnersuisoqatigiimmi Issittumi suleqatigiiffittut pingaarnertut inissisimavoq. Siunnersuisoqatigiit 1996-mili avatangiisit pillugit inuiaqatigiinnilu pisut pillugit eqqartueqatigiiffiusarpoq immikkuullarissumillu sananeqaateqarluni, Naalagaaffiit arfineq pingasut ilaasortarlugit Nunallu inoqqaavisa kattuffii arfinillit aalajangersimasumik peqataasartoralugit. Aaqqissuussaneq taanna tunngavigineqartuassaaq

Ukiunili kingullerni Siunnersuisoqatigiit pingaaruteqarnerulersimapput Naalagaaffiit akornanni inatsisitigit pituttuisunik isumaqatigiissusiortoqartalerat. Inatsisitigit pituttuisunik isumaqatigiissusiortoqartarnissaa pillugu Naalakkersuinikkut qaffasissumik peqataasarnissaq pingaaruteqarpoq, Nunatsinnit nunaniillu allanit. Issittumili Siunnersuisoqatigiinni imminut akerleriittutut inissikkiartuuartoqarpoq. Issittumi nunat namminersortut amerliartuuartillugit Issittumi Naalagaaffiit saniatigit nunat namminneq inatsisarullit naalakkersuisullillu amerliartorput, nunallu taakkua, soorlu Nunarput, Nunavut, Nunavik, North West Territories allallu immikkut namminneq Issittumi Siunnersuisoqatigiinni issiaveqartitaanngillat. Tamanna siunissami unammillernartunngortussaavoq. Issittumimi Siunnersuisoqatigiit pingaaruteqarnini attasaguniuk nunat namminersortut sulianut tamakkiisumik peqataatitalertariaqarpai. Matumani Nunarput siuttuusinnaavoq. Peqataajumajunnaarnej aqutiginagu peqataajuarnikkut tamakkiisumik issiaqataalernissatta piumasarineratigit.

Issittumi ineriartorneq inuiaat issittormiuusut aqussavaat. Saqittaassutigineqanngittut pineqartillugit, soorlu inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinermi, kisianni aamma sillimaniarnermut illersornermullu tunngasuni. Issittormi nunagaarput angerlarsimaffigalugulu.

Nunat tamalaat akornanni uagut tassaavugut erseqqissumik oqariartorsinnaasariaqartut. Nunani allani pisut avatangiisitsinnut inuiaqatitsinnullu sunniuteqartarput. Nunani annertuumik suliffissuaqarfiusunit mingutsitsineq Issittumut avatangiisitsinnut inuussutissatsinnullu pisarpoq, nunanilu allani sakkulersuulluni aporaattoqaraangat, soorlu Ukrainemi, Issittumi sanilitsinnut attaveqarnitsinnut sunniuteqarsinnaasarpoq.

Pituffimmi kiffartuussinissamik isumaqatigiissutip annaaneqarnera

Ukiuni kingullerni Naalagaaffeqatigiinni nunanut allanut politikikkut ataqatigiissaarinerlunneq ajoraluartumik takuarput. Ukiuni erseqqissunik suleriaaseqarnissamut pingaaruteqarfiusuni kukkuluttorneyit pisaqattaartut takuvagut, Nunatta karsianut annertuumik kingunerlutsitsisunik Nunattalu Pituffik pillugu inissisimaneranik kalluisimasunik.

Eqqartugara soorunami tassaavoq Pituffimmi kiffartuussinissamik isumaqatigiissummik annaasaqarneq. Uanga qularutiginnilluinnarpara taamani Naalakkersuisuusut eqeersimaarnerusimappata, Nunatsinnilu pisortat akunnerminni Namminersorlutillu Oqartussat danskillu udenrigsministeriaqarfiata akornanni ataqatigiissaarinerusimagaluarpara, tassunga killissimassanngikkaluartugut. Ukiuni 2013-mi mianersoqqussutit erseqqissimagaluarput qisuariartoqarsimannngilarli. Kiffartuussinissamut isumaqatigiissut amerikamiut toqqaannanngittumik piginneqatigiiffiannut annaavarput ullumikkullu suliaq tukalliunnalersimalluni.

Naalakkersuisut maannamut suli ataasinnguamilluunniit avammut sukkut ajutoortoqarsimaneranik oqaaseqarnikuunngillat naak nunatta karsianit 1,7 mio. kr.-nik nalilimmik Namminersorlutik Oqartussat taamanikkullu Naalakkersuisuusut suliamut qanoq sunniuteqarsimanerat qulaajarneqarsimagaluarpoq. Naalakkersuisut innuttaasunut qanoq pisoqarsimaneranik oqaaseqarnissaannut piffissanngorpoq.

Pisut ilinniutigisariaqarpavut akisussaaffimmillu inissiisariaqarluta. Taamaammanuna Naalakkersuisut akisussaaffeqarnerat pillugu inatsiseqartugut. Inatsiseqarpugut sukkulluunniit Naalakkersuisut akisussaaffitsik malillugu sulinissaat qulakkeersinnaajuaannarniassagatsigu, Inatsisartullu innuttaasullu Naalakkersuisut akisussaaffitsik malillugu sulinersut malinnaasinnaaniassagatta.

Inuit Ataqatigiit piumasaraarput suliaq tamat oqartussaaqataanerannik ataqqinnittumik naammassineqassasoq. Thule Air Base pillugu toqqorteriuarnerit tamaanga unittariaqarput.

Kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit naammangillat

Pisut erseqqissumik aamma takutippaat kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit allanngorartut nunatta karsianut isertitsiffissatut isumalluutigissallugit naammangilluinnartut. Taamaammat Inuit Ataqatigiit upernaami oqallisissiamik saqqummiusseriarluta ukiaq manna amerikarmiunut illersornissamut isumaqatigiissutit isumaqatiginninniutigineqaqqissinnaanissaat pillugu naliliiffigineqarnissaat siunnersuutigaarput. Suliaq tamanna Nunatsinnit nammineq siuttuuffigissavarput taamaammallu Nunatsinni siullermik politikikkut eqqartueqatigiiffiginissaa kissaatigaarput.

Nuannaarutigaaara partiit tamakkerlutik siunnersuutitsinnut ilaliimmata, suliaq suleqatigiissutigissallugu qilanaaraarput.

-

Obama

Sillimaniarneq pillugu Århusimi isumasioqatigiinnermi danskit nunanut allanut ministeriat oqarpoq USA-p præsentia Obama Nunatsinnut qaaqqusimallugu. Obamap tikeraarnissaa

qilanaarissavarput. Amerikarmiut præsidientia pulaartorissallugu ajorinngilluinnarparput. Tassungami atatillugu aamma eqqartorsinnaassavarput USA-mut attaveqarnerput qanoq ineriartortissanerlutigu, USA-mmi nunatsinni sakkutooqarfeqarnissani suli pisariaqartippaa. Aamma silap pissusiata allanngoriartornerata sunniutai erseqqissumik takutissinnaassavagut nunallu suliffissuaqarfiusut mingutsitsinerat avatangiisitsinnik inuussutissatsinnillu innarliisut qanoq millisarneqarnissaata pingaaruteqartiginera oqaatigisinnaassallutigu. Amerikamiut præsidientia sorpassuarnik eqqartueqatigerusunnaqaaq.

Naalagaaffiit allat siuttui aamma eqqartueqatigerusunnarput. Ingammik nunat Kangianiittut arlallit annertooujussuarnik paamik mingutsitsisunillu allanik aniatitsipput. Oqaloqatigiinnikkut pulaartoqartarnikkullu Nunarsuarmioqatitta pissutsit paasisaqarfigisarpaat.

Silap pissusiata allanngoriartorneranut akiuinnermut peqataassaagut

Qaammat ataasiunngitsorluunniit qaangiuppat Parisimi nunat tamalaat COP21-mut naapissapput. Ataatsimeersuarnermi silap pissusiata allanngoriartornerata arriillinissaa pillugu isumaqatigiissusiorniarsarisoqassaaq. Danmarkki tamanna pillugu qaffasissunik anguniagaqartaraluarpoq Naalakkersuisulli nutaat anguniakkatik apparpaat. Suliniutissavut taamaammat suli annertupput Nunatsinnilu siulliulluta erseqqissumik paasinartumillu politikkeqartariaqarpugut. Nunarput tassaannaassanngilaq silap pissusiata allanngoriartorneranik isiginnaagassiaq. Nunatta politikkini aqutigalugu aqutissiuussisuussaaq mingutsitsineq silap pissusianik allanngortitsisuusumik annikillisaasuulluni. Taamaammat Inuit Ataqtatigiinnit Naalakkersuisut Asiaat Qasigianguillu akornanni erngup nukinganik nukissiorfiliornissamik pilersaarutit unitsiinnarsimammasuk pakatsivugut. Aap, erngup nukinganik atuinerput annertoreerpoq kisianni suli annertunerusinnaavoq. Nukissiorfinnik ataavartunik nukissiuutilinnik minnerusunik inoqarfinni minnerni aamma atorsinnaasunik sanaartornissamut siuttuussaagut. Erngup nukinga, seqerngullu anorillu nukingi atorluarnerulissavagut. Ineriartortitsisa Nunarsuarmioqatitsinnullu takutitsigu assiliatut kusanartutut atuinarnata aamma sunniutilinnik anguniagaqarsinnaalluta. Ataatsimoorlutalu danskit naalakkersuisuinut piumasaritigu anguniakkaminnik qaffaaqqissasut, Naalagaaffeqatigiittut anguniakkatsinnik tulluusimaarinnilliuta sassarsinnaaniassagatta.

Ajoraluartumik Parisimi ataatsimeersuarnermi angusassatut ilimagisat annertunngillat, neriunnerli nungunngisaannassaaq. Anguniakkanik appaaneq erngullu nukinganik nukissiorfiliorniaraluarnernik unitsitsineq iluaqutaajunngillat. Nangittumik silap pissusiata allanngoriartornera nunat tamalaat akornanni nunatsinnilu sammineqarnissaat qulakkeertariaqarparput.

Neriuppunga Parisimi ataatsimeersuarnerit eqqissisimasumik, toqqissisimanartumik angusaqarfiulluartumillu ingerlajumaartut. Naalakkersuisut Inatsisartullu Avatangiisinut eqqissisimatsitsinermullu ataatsimiititaliaat angalalluarnissaannik kissaappakka. Pingaaruteqartorujussuarnik suliassaqarput, qaa peqataajartoritsi! Iliuuseqarnikkut sunniuteqartumillu silap pissusiata allanngoriartorneranik annikillisaataassaagut.

Nunarput Issittorlu aamma pineqarput. Piniakkavut, inooriaaserput inuussutivullu pineqarput. Kulturerput kinguaassavullu pineqarput.

--

Taamatut oqaaseqarluta Inuit Ataqtatigiinnit Naalakkersuisut nunanut allanut politikkimut nassuiaataat tusaatissatut tiguarput.